

Bruxelles, den 13.2.2013
COM(2013) 76 final

PRODUKTSIKKERHEDS- OG MARKEDSOVERVÅGNINGSPAKKEN

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET
OG DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG**

**20 foranstaltninger til sikrere produkter, der opfylder kravene, i Europa: En flerårig
handlingsplan for overvågning af produkter i EU**

(EØS-relevant tekst)

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET OG DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG

20 foranstaltninger til sikrere produkter, der opfylder kravene, i Europa: En flerårig handlingsplan for overvågning af produkter i EU

(EØS-relevant tekst)

1. INDLEDNING

Overvågningen af det indre marked for produkter er en enorm udfordring i praksis: Rækken af produkter, der skal kontrolleres, er meget omfattende, mange er importeret fra lande uden for Unionen, medlemsstaterne har begrænsede ressourcer til at gennemføre kontrol og inspektion, og behovet for kontrol i medlemsstaterne afhænger af forskellige faktorer såsom de geografiske og administrative strukturer i et land.

Markedsovervågning kræver en solid infrastruktur, effektiv tilrettelæggelse og ekspertviden. Kombinationen af disse elementer er afgørende for at opnå de to mål om at beskytte borgerne og at sikre loyal konkurrence. Tilrettelæggelsen af markedsovervågningen skal ofte tilpasses for at kunne klare nye behov og et ændret erhvervsklima.

Det centrale ved markedsovervågning er en kæde af indbyrdes afhængige processer, f.eks. inspektioner, stikprøveudtagning, laboratorieundersøgelser, fortolkning af resultater, risikovurdering, beslutningstagning, intervention og heraf følgende juridiske procedurer, som kan omfatte korrigerende foranstaltninger eller endog sanktioner. Den flerårige markedsovervågningshandlingsplan er et af de 50 tiltag, der er anført i akten for det indre marked¹. Med denne indføres en række mål, der skal forfølges, og foranstaltninger, der skal træffes for at nå de politiske mål og fjerne markedsforstyrrelser. I akten for det indre marked II² gentages behovet for at forbedre produktsikkerheden i EU.

Denne plan tager sigte på at afhjælpe mangler og gøre overvågningen af det indre marked for produkter (med undtagelse af fødevarer, foderstoffer og medicin) mere effektiv og operationel for at gennemføre de relevante bestemmelser i forordning (EF) nr. 765/2008 om kravene til akkreditering og markedsovervågning³ og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/95/EF om produktsikkerhed i almindelighed⁴. Den er en del af en større pakke, der også omfatter forslag til en forordning om forbrugerproduktsikkerhed og til en forordning om markedsovervågning. Handlingsplanen supplerer – og skal sammenholdes med – disse initiativer, men indtil den endelige vedtagelse af disse lovgivningsforslag baseres den på de nuværende regler og programmer⁵. Der tages også hensyn til de problemer, der er beskrevet i konsekvensanalysen, som ledsager denne pakke.

¹ KOM(2011) 206 endelig.

² COM(2012) 573 final.

³ EUT L 218 af 3.8.2008, s. 30.

⁴ EFT L 11 af 14.1.2002, s. 4.

⁵ Den EU-finansiering, som måtte være nødvendig til specifikke foranstaltninger, vil blive ydet i henhold til bestemmelserne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 765/2008 af 9. juli 2008 om

Kommissionen har til hensigt at gennemføre denne plan med virkning fra vedtagelsesdatoen og frem til 2015. På dette tidspunkt vil Kommissionen vurdere, om der er behov for en ny fremtidig flerårig plan. Det er imidlertid ikke alle foranstaltninger, som vil starte på samme tid, og varigheden af hver enkelt foranstaltning vil være bestemt af projektets særlige behov.

Hovedformålet med denne handlingsplan er at skitsere de ikke-lovgivningsmæssige foranstaltninger, som Kommissionen vil træffe for at mindske antallet af usikre produkter, der ikke opfylder kravene, og for at sikre effektivitet i overvågningen af produkter både i EU og ved indførslen til Unionen.

2. FORBEDRINGER AF EFFEKTIVITETEN INDEN FOR EU

Markedsovervågningsmyndighederne skal organiseres ordentligt og være udstyret til at klare forpligtelserne og kravene i den relevante EU-lovgivning. Erfaringen har imidlertid vist, at der er huller i EU-rammen for markedsovervågning. For at kunne gennemføre effektiv markedsovervågning behøver de ansvarlige nationale myndigheder en solid infrastruktur, god organisering, passende retlige beføjelser, hensigtsmæssige faciliteter og udstyr og kompetente og kvalificerede embedsmænd, der kan drage fordel af uddannelse af høj kvalitet.

2.1. Samling af de oplysninger, der stammer fra undersøgelser

For at efterprøve, hvorvidt et produkt udgør en alvorlig risiko eller ikke opfylder de gældende krav, er det normalt nødvendigt at foretage undersøgelser og kontroller for at indhente oplysninger til brug for risikovurderingen. Undersøgelser medfører store omkostninger. Undertiden har de kompetente myndigheder ikke den fornødne tekniske ekspertise til at udføre undersøgelser og også fortolke resultaterne. Hensigtsmæssig koordinering, samarbejde, uddannelse og udveksling af oplysninger er derfor afgørende på dette område.

Foranstaltning 1: At lette overførslen af undersøgelsesrapporter inden for Unionen

Kommissionen vil fremme anvendelsen, mellem de kompetente markedsovervågningsmyndigheder, herunder dem, der er ansvarlige for kontrol ved de ydre grænser, af resultaterne af undersøgelser, der allerede er gennemført i en medlemsstat af andre medlemsstater, og vil også lette deres distribution via ICSMS.

Udveksling af oplysninger mellem markedsovervågningsmyndighederne og med toldmyndighederne i hele EU er afgørende for at undgå dobbeltarbejde. Informationsteknologiske systemer er den bedste måde til at sikre dette, da de giver effektive arbejdsgange og hurtig og nem søgning og udveksling af oplysninger. Den nye it-plattform GRAS-RAPEX⁶ anvendes i medlemsstaterne til at indsende RAPEX-meddelelser. På den

kravene til akkreditering og markedsovervågning i forbindelse med markedsføring af produkter og om ophævelse af forordning (EØF) nr. 339/93 [EUT L 218 af 3.8.2008, s. 30], Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 1926/2006/EF af 18. december 2006 om oprettelse af et EF-handlingsprogram inden for forbrugerpolitik (2007-2013) [EUT L 404 af 30.12.2006, s. 39] og eventuelt den fremtidige Europa-Parlamentets og Rådets forordning om et forbrugerprogram 2014-2020 og Europa-Parlamentets og Rådets beslutning nr. 624/2007/EF af 23. maj 2007 om fastlæggelse af et handlingsprogram for toldvæsenet i Fællesskabet (Told 2013) [EUT L 154 af 14.6.2007, s. 25] eller dennes afløser. Alle foranstaltninger i denne plan er forenelige og sammenhængende med eksisterende eller foreslået lovgivning.

⁶ GRAS-RAPEX har erstattet det tidligere RAPEX-REIS-system og udvidet anvendelsesområdet for RAPEX til produkter til erhvervsmæssig brug og til andre risici end sundhed og sikkerhed.

anden side udgør ICSMS⁷-værktøjet et hurtigt og effektivt kommunikationsmiddel for markedsovervågningsmyndighederne til udveksling af oplysninger i løbet af kort tid. ICSMS er ikke et varslingsystem, men et samlet arkiverings- og informationsudvekslingsredskab inden for markedsovervågning, der støtter oprettelsen af en samarbejdsmechanisme mellem myndigheder og et generelt informationsredskab vedrørende markedsovervågning. ICSMS kan også udvides til udveksling af oplysninger mellem toldmyndigheder og med de nationale kompetente myndigheder.

Foranstaltning 2: At udnytte fordelene ved ICSMS fuldt ud

ICSMS vil blive udviklet yderligere for at indsamle, opbevare og udveksle oplysninger og bedste praksis blandt alle de interessenter, der er direkte berørt. Dette vil med tiden omfatte offentliggørelse af undersøgelsesresultater, resultater af fællesaktioner, retningslinjer og vejledning til uddannelse af markedsovervågningsmyndigheder, casestudier, statistikker og generelle oplysninger om markedsovervågning af produkter.

Foranstaltning 3: At skabe synergi mellem GRAS-RAPEX og ICSMS

GRAS-RAPEX og ICSMS har meget forskellige opgaver og anvendes derfor adskilt. Kommissionen vil imidlertid udvikle synergi mellem systemerne for så vidt angår de specifikke målsætninger for GRAS-RAPEX og ICSMS.

Desuden bør oplysninger om uheld og skader som følge af usikre produkter indgå i markedsovervågningsindsatsen. Selv om forordning nr. 765/2008 (artikel 18) pålægger medlemsstaterne at føre kontrol med ulykker, er dette i praksis ikke sket ofte på grund af de mange praktiske problemer med at etablere et rapporteringssystem, som kan være nyttigt for alle myndigheder og erhvervsdrivende.

Foranstaltning 4: At vurdere omkostninger og fordele ved en ulykkes-/skadesdatabase inden for EU

Kommissionen vil undersøge muligheden for at etablere en offentlig database med oplysninger om forbrugerproduksikkerhed, der kan omfatte en platform for klager og skader. Der vil blive taget hensyn til de fremskridt, som EuroSafe og OECD har gjort, og til andre relevante redskaber til rådighed inden for dette område⁸.

2.2. En fælles tilgang til risikovurdering

En af de største udfordringer for markedsovervågningsmyndighederne er identifikation og korrekt vurdering af risikoen ved et produkt. For at fremme effektiviteten i risikovurderingen har Kommissionen allerede udviklet en risikovurderingsmetode, som er til rådighed i RAPEX-retningslinjerne (EUT L 22 af 26.1.2010). Denne metode bør imidlertid opdateres, så den dækker alle risici.

⁷ "Information and Communication System for Market Surveillance" - informations- og kommunikationssystem til markedsovervågning (www.icsms.org).

⁸ F.eks. sektorspecifikke redskaber til indsamling af oplysninger såsom EF-databanken vedrørende færdselsulykker oprettet ved Rådets beslutning 93/704/EF.

Foranstaltning 5: En overordnet EU-risikovurderingsmetode for produkter

Kommissionen vil supplere og opdatere den overordnede risikovurderingsmetode til rådighed i RAPEX-retningslinjerne, således at de dækker andre risici.

2.3. Resultatbenchmarks for markedsovervågning

Undersøgelsen "Future of Market Surveillance"⁹ viste, at der findes meget få oplysninger om virkningsgraden af markedsovervågningsaktiviteter i medlemsstaterne, og nøjagtig benchmarking er umulig. I undersøgelsen anføres det desuden, at medlemsstaterne sandsynligvis anser udvekslingen af oplysninger for at være en unødvendig byrde som følge af, at registreringen af de krævede oplysninger ikke er i en let tilgængelig form.

For at muliggøre benchmarking og sammenlignelige indikatorer for markedsovervågnings virkningsgrad i medlemsstaterne oprettede Europa-Kommissionen i 2008 et dataindsamlingsværktøj, der anvendes til indsamling af oplysninger, der måler kerneaktiviteterne hos de nationale myndigheder med ansvar for produktsikkerhedshåndhævelse. På trods af en konstant indsats inden for kvaliteten og omfanget af håndhævelsesindikatorerne er nøjagtigheden og nytten af de oplysninger, der indsamles, og deres sammenlignelighed – som muliggør identifikation af stærke og svage led i EU's retshåndhævelsesrammer for markedsovervågning – dog fortsat begrænset. Desuden findes der ingen rapportering om resultaterne af grænsekontrol. De administrative samarbejdsgrupper (ADCO) bør anvendes til en sådan benchmarking inden for deres respektive kompetenceområder.

Foranstaltning 6: At udvikle centrale resultatbenchmarks for markedsovervågning

Kommissionen vil sikre forbedring af dataindsamlingssystemet og sammen med markedsovervågningsmyndighederne fastlægge de væsentligste relevante håndhævelsesindikatorer, der bør indsamles på mellemlang sigt. Kommissionen vil også indsamle oplysninger fra medlemsstaterne om resultaterne af grænsekontrol fra 2013 og offentliggøre en årlig rapport fra 2015.

2.4. At lette kontrollen af højteknologiske og innovative produkter

Det er almindeligt anerkendt, at det er meget vanskeligt at udføre sikkerhedskontrol på produkter, der indeholder farlige stoffer såsom cadmium og bly, eller på højteknologiske produkter som f.eks. elektroniske vægte. For at kontrollere, om disse produktkategorier overholder kravene, er man nødt til at ødelægge stikprøven, hvilket meget ofte medfører høje omkostninger og vanskeligheder i at påvise manglende regelefterlevelse efterfølgende. De pågældende produkter er omfattet af EU-lovgivningen og findes i et stort antal. I øjeblikket fremgår det på grund af de vanskeligheder, der er beskrevet ovenfor, ikke klart, om disse produkter kun kontrolleres ved dokumentkontrol og fysisk kontrol eller også ved laboratorieundersøgelser af produkternes egenskaber, som krævet i forordning (EF) nr. 765/2008¹⁰.

⁹ "The future of market surveillance in the area of non-food consumer product safety under the General Product Safety Directive", endelig rapport, marts 2011, BSI Development Solutions, maj 2011, s. 13.

¹⁰ Jf. artikel 19, stk. 1.

Foranstaltning 7: At undersøge muligheden for sikkerheds- og regelefterlevels kontrol for højteknologiske og innovative produkter

Kommissionen vil undersøge muligheden for at lette de nationale myndigheders sikkerheds-/regelefterlevels kontrol for højteknologiske og innovative produkter. Dette vil have en dobbelt målsætning ved a) at lette medlemsstaternes kontrol og b) at undgå en situation, hvor disse produkter aldrig kontrolleres ordentligt som følge af tekniske vanskeligheder. I undersøgelsen af muligheden skal der tages hensyn til de særlige forhold, der gør sig gældende for SMV'er.

3. ET TÆTTERE SAMARBEJDE I HELE UNIONEN

Den hurtige integration af det indre marked for produkter, flere og flere tværnationale virksomheder, som udvikler og udbyder en bred vifte af produkter i flere medlemsstater, udviklingen af e-handel på tværs af grænserne i Europa og den stigende import af produkter, der er fremstillet uden for EU, betyder, at der er behov for mere grænseoverskridende samarbejde om markedsovervågning. Det er derfor vigtigt, at tilrettelæggelsen af markedsovervågningsaktiviteterne afspejler udviklingen på det europæiske marked for produkter, bl.a. for at sikre udveksling af oplysninger om inspektionsresultaterne og for at undgå gentagelser af undersøgelser.

3.1. Koordinering af grænseoverskridende overvågningsaktiviteter

Det ledsagende lovgivningsmæssige forslag til en forordning om markedsovervågning har til formål at styrke og strømline de europæiske procedurer for udveksling af oplysninger om usikre produkter eller produkter, der ikke overholder kravene, gennem en stærkere RAPEX-procedure og at integrere beskyttelsesforanstaltninger for visse produkter, som ofte er CE-mærkede. Alligevel afhænger en bedre udveksling af oplysninger også af mere og bedre koordineret grænseoverskridende markedsovervågning, samordnet planlægning og gensidig bistand.

Med henblik herpå foreslås det i forslaget til en forordning om markedsovervågning, at der oprettes et EU-markedsovervågningsforum og et eksekutivsekretariat til at bistå det, med deltagelse af alle medlemsstater, for at lette en sammenhængende gennemførelse af de aktiviteter, der er omfattet af planen og af den relevante EU-lovgivning. ADCO-grupperne vil også være en del af dette EU-markedsovervågningsforum.

Foranstaltning 8: At forberede oprettelsen af et eksekutivsekretariat

Et fremtidigt EU-markedsovervågningsforum må have organisatorisk bistand til at udføre sine opgaver. Kommissionen vil oprette et eksekutivsekretariat, der skal bistå EU-markedsovervågningsforummet.

3.2. Fælles håndhævelsesindsats

Oprettelsen af det indre marked sikrer, at produkter frit kan omsættes i hele Unionen. Desværre er mange markedsovervågningsaktiviteter stadig begrænset til det nationale område, og resultaterne herfra stilles ikke altid til rådighed for andre myndigheder. Mere koordinering af det praktiske håndhævelsesarbejde er af afgørende betydning for at skabe lige vilkår for de erhvervsdrivende og samme grad af forbrugerbeskyttelse i hele EU.

Foranstaltning 9: Fælles håndhævelsesaktiviteter

Kommissionen vil yde finansiel støtte til en fælles håndhævelsesindsats, der giver told- og markedsovervågningsmyndighederne mulighed for at samle ressourcer og ekspertise og anvende SMV-venlige metoder. Hovedformålet med dette initiativ er at forbedre produktiviteten og effektiviteten af overvågningssystemet i Europa samt at forbedre koordineringen af det praktiske håndhævelsesarbejde, der udføres i forbindelse med produktkategorier eller andre prioriteter.

3.3. Udveksling af embedsmænd

For at tilskynde markedsovervågningsmyndighederne til at dele og få erfaringer og ekspertise inden for produktsikkerheds- og markedsovervågningsmekanismer vil Kommissionen yde finansiel støtte til udveksling af embedsmænd mellem medlemsstaterne.

Foranstaltning 10: Udveksling af embedsmænd

Kommissionen vil yde finansiel støtte til udveksling af embedsmænd inden for sikkerhed i nonfoodforbrugerprodukter og tjenesteydelser.

3.4. Et tættere europæisk samarbejde om markedsovervågning

Det europæiske samarbejde om markedsovervågning af produkter, der er omfattet af Unionens harmoniseringslovgivning, finder normalt sted gennem uformelle grupper af markedsovervågningsmyndigheder. De mødes i de uformelle og sektorspecifikke administrative samarbejdsgrupper, kaldet ADCO, for at drøfte markedsovervågningsproblemer på deres område. Disse grupper ledes ofte af en repræsentant for en national markedsovervågningsmyndighed. Men da tilrettelæggelsen af møderne i disse grupper er en betydelig administrativ udfordring for formanden, og mange af markedsovervågningsmyndighederne ikke kan deltage i disse møder som følge af budgetmæssige begrænsninger, foreslår Kommissionen at øge sin støtte til disse grupper.

Foranstaltning 11: Mere støtte til de administrative samarbejdsgrupper (ADCO)

Kommissionen vil yde finansiel støtte til de administrative opgaver i de fleste af disse grupper, således at den administrative byrde ved tilrettelæggelsen af disse møder kan mindskes. Kommissionen vil også drøfte de mest omkostningseffektive metoder til refusion af eller finansiel støtte til rejseudgifter for de markedsovervågningsmyndigheder, som ønsker at deltage i møderne i udvalgte grupper.

3.5. Produkter, der sælges online

E-handel er i stærk vækst og udgør en ny udfordring for markedsovervågningsmyndighederne. Den offentlige høring om revision af direktivet om produktsikkerhed i almindelighed viste, at markedsovervågningen af produkter, der udbydes online, finder sted på en forholdsvis tilfældig, opsplittet og ukoordineret måde¹¹.

¹¹ Ifølge den offentlige høring (der blev gennemført i sommeren 2010) har kun halvdelen af de nationale myndigheder specifikt overvåget produkter, der sælges online, på et givet tidspunkt i løbet af de sidste tre år. Et stort flertal af de nationale markedsovervågningsmyndigheder, som udførte en vis overvågning af produkter solgt online, havde vanskeligheder med at angive antallet af kontrollerede websteder,

Som følge heraf halter beskyttelsesniveauet for og den juridiske støtte til forbrugere og andre brugere for så vidt angår de risici, der knytter sig til usikre produkter, der sælges online, efter beskyttelsesniveauet for andre distributionskanaler. Forbrugerne køber ofte produkter online, og de står over for problemer, hvis produktet er usikkert eller ikke opfylder kravene. Usikre produkter, der blev trukket tilbage og tilbagekaldt fra EU-markedet, kan stadig være til rådighed for slutbrugerne via internettet.

Foranstaltning 12: Produkter, der sælges online

Kommissionen vil:

- undersøge funktionsmåderne for butikker, der sælger forbrugerprodukter online, herunder placeringen af store erhvervsdrivende inden for e-handel, e-handelforsyningslagre og e-handelforsyningsruter, navnlig hvis produkterne distribueres til den endelige forbruger direkte fra tredjelande, og SMV'ers rolle og betydning inden for e-handelforsyningskæden*
- sammen med medlemsstaterne etablere en fælles forståelse/tilgang til de måder, hvorpå overvågningen af produkter, der sælges online, bør udføres i Unionen, og udarbejde en vejledning om håndhævelse af reglerne for produkter, som sælges online, navnlig i grænseoverskridende situationer, som kræver samarbejde mellem myndighederne i forskellige medlemsstater eller tredjelande*
- indsamle oplysninger fra medlemsstaternes håndhævelsesmyndigheder/-organer om sådanne håndhævelsesaktiviteter*
- oplyse forbrugerne og definere roller og ansvarsområder for de berørte parter (myndigheder, erhvervsdrivende og forbrugere) i form af korte, enkle og klare offentlige oplysninger.*

3.6. En vedvarende europæisk dialog med interessenter

Markedsovervågning vedrører alle aktørerne i forsyningskæden, og der er behov for bidrag fra forbrugerorganisationer og virksomheder, især små og mellemstore virksomheder (SMV'er), vedrørende deres problemer og bekymringer. SMV'erne spiller en central rolle i udformningen af Europas økonomi. Den administrative byrde i forbindelse med markedsovervågningskontrol er dog forholdsvis tungere for SMV'er end for store virksomheder.

I henhold til den nuværende EU-lovgivning skal virksomhederne træffe foranstaltninger, hvis de ved eller burde vide, at deres produkter udgør en risiko. De er forpligtet til at underrette de nationale myndigheder, der anvender RAPEX-systemet for at sikre, at alle medlemsstater er gjort bekendt med situationen og træffer passende foranstaltninger på deres område. De europæiske organisationer, der repræsenterer forbrugerne, SMV'er og andre virksomheder, er dog endnu ikke blevet systematisk involveret i den europæiske indsats med henblik på at forbedre markedsovervågningen. Dette bør ændres.

I forslaget om en forordning om markedsovervågning foreslås en aktiv rolle til de europæiske virksomheder og forbrugerorganisationer i det europæiske markedsovervågningsforum. Indtil da ville det være nyttigt for markedsovervågningen, at de involveres i højere grad i at

antallet af udvalgte produkter eller antallet af produkter, for hvilke prøver blev udtaget til yderligere undersøgelser.

identificere problemer, i at lave lister over produktkategorier, der kræver mere opmærksomhed, og i at finde effektive løsninger.

Foranstaltning 13: Aktiv deltagelse af europæiske organisationer, der repræsenterer forbrugerne, SMV'er og andre virksomheder

Dialog og samarbejde med organisationer, der repræsenterer forbrugerne, SMV'er og andre virksomheder, er af afgørende betydning. De kender produkterne og de risici som produkterne kan indebære for brugerne. Kommissionen vil forbedre kanaler for tilbagemeldinger, input og forslag om markedsovervågning i Unionen og om gennemførelsen af denne flerårige plan. Dette vil hjælpe med til at identificere nye behov for markedsovervågning og bør kunne løse de specifikke problemer for forbrugerne, SMV'erne og andre virksomheder. Markedsovervågningsmyndighederne kan inkluderes og eventuelt også deres kolleger i tredjelande.

4. FORBEDRING AF FORSYNINGSKÆDEOVERVÅGNINGEN

Markedsovervågningen overlades til de relevante nationale markedsovervågningsmyndigheder. Men alle aktører i forsyningskæden, herunder forbrugere og virksomheder, spiller en rolle. Det er desuden klart, at på et EU-marked er der konstant behov for at styrke det grænseoverskridende samarbejde og koordinationen med interessenter.

4.1. Fokus på forsyningskæden

Udviklingen af det indre marked, det voksende antal produkttyper, de stadig mere teknisk komplekse produkter og den tilsvarende udviskning af grænserne mellem produktkategorier kræver, at overvågningen af EU's indre marked for produkter sker gennem et system, der er mere målrettet mod de forskellige virksomheder i forsyningskæden. Hertil kommer, at aktørerne i forsyningskæden ændrer og udvikler sig, og deres ansvar i regelefterlevelseskontrol og for sikkerheden i deres produkter er ofte ikke klart defineret.

Foranstaltning 14: At forbedre produkternes sporbarhed

Kommissionen vil fremskynde arbejdet for at forbedre produkternes sporbarhed i forsyningskæden. Henstillingerne fra ekspertgruppen om produkters sporbarhed vil blive evalueret med det formål at forbedre kvaliteten og tilgængeligheden af sporbarhedsoplysninger i forsyningskæden. Opdaterede retningslinjer vil blive fremlagt af Kommissionen efter høring af medlemsstaterne, idet der tages hensyn til SMV'ernes specifikke behov og interesser.

Foranstaltning 15: Regelefterlevelsensordninger forvaltet af markedsovervågningsmyndighederne

Kommissionen vil undersøge muligheden for at udvikle regelefterlevelsensordninger, der forvaltes af markedsovervågningsmyndighederne, og at integrere dem i eksisterende handelsfremmende ordninger såsom den autoriserede økonomiske operatør.

4.2. Andre produktkategorier på længere sigt

Inden for EU er produkter som regel underopdelt i kategorierne "forbruger-" eller "til erhvervsmæssig brug" og "harmoniserede" eller "ikke-harmoniserede". Mens de

sikkerhedsmæssige aspekter ved en bred vifte af forbrugerprodukter og produkter til erhvervmæssig brug er harmoniseret ved EU-lovgivningen, vil sikkerhedskrav til de forbrugerprodukter, som endnu ikke er harmoniseret, blive styrket yderligere af forslaget til en forordning om forbrugerproduktsikkerhed. Men en række ikke-harmoniserede produkter til erhvervmæssig brug er ikke omfattet af EU-reglerne om sikkerhed eller andre væsentlige krav. Manglen på regler for disse produkter gør de europæiske markedsovervågningsaktiviteter komplicerede.

Foranstaltning 16: Ikke-harmoniserede produkter til erhvervmæssig brug - undersøgelse vedrørende sikkerhedsspørgsmål

Kommissionen vil indlede en indgående undersøgelse af de sikkerhedsmæssige aspekter ved ikke-harmoniserede produkter til erhvervmæssig brug, dvs. produkter, der ikke er omfattet af EU-reglerne om sikkerhed eller andre væsentlige krav, og de tilsvarende vanskeligheder for markedsovervågningsmyndighederne.

5. MERE OG BEDRE KONTROL AF PRODUKTER, DER FØRES IND I UNIONEN

Kontrol med produkter, der indføres på EU-markedet, skal gennemføres korrekt, herunder muligheden for at ubrugeliggøre eller destruere farlige varer. Kontrol ved grænserne bør tilrettelægges og udføres på samme måde som inden for EU, eftersom kontrol på det første indgangssted eller under angivelse af varer til overgang til fri omsætning forhindrer spredning af farlige produkter på EU-markedet. En høj grad af sikkerhed skal sikres, uanset hvornår kontrollen finder sted.

Kontrol af produkter fremstillet i tredjelande indebærer specifikke håndhævelsesproblemer på grund af de importerede varers enorme kvantitet og diversitet. Det kræver et passende samarbejde mellem toldmyndighederne og de kompetente markedsovervågningsmyndigheder i medlemsstaterne. Toldmyndighederne kan fokusere på risikobetonede forsendelser og foretage dokumentkontrol og fysisk kontrol, inden varerne overgår til fri omsætning på EU-markedet, for at identificere potentielt usikre produkter, som ikke opfylder kravene, men den endelige beslutning om produkters sikkerhed og regelefterlevelse tages af markedsovervågningsmyndigheder.

5.1. Gennemførelse af retningslinjerne for importkontrol inden for produktsikkerhed og regelefterlevelse og yderligere koordinering og samarbejde

Kontrol med produkter, der indføres på EU-markedet, kræver inddragelse af toldmyndighederne, da de er den eneste tjeneste, der har et samlet overblik over samhandelen på tværs af EU's ydre grænser. For at give myndighederne det nødvendige kendskab og lette gennemførelsen af forordning (EF) nr. 765/2008 udsendte Kommissionen sammen med medlemsstaterne i juni 2011 retningslinjer for importkontrol inden for produktsikkerhed og regelefterlevelse. Retningslinjerne er udformet som et instrument, der skal hjælpe toldmyndighederne med at foretage kontrol inden for produktsikkerhed og regelefterlevelse og med at forbedre samarbejdet mellem toldmyndighederne og markedsovervågningsmyndighederne. Planlagte foranstaltninger omfatter indsamling af oplysninger om kontrolresultater og en fælles håndhævelsesindsats.

Foranstaltning 17: Støtte til gennemførelsen af retningslinjerne i medlemsstaterne

Ekspertteamet fra Kommissionen og medlemsstaterne vil have gennemført besøg i alle medlemsstaterne i 2015. Disse besøg skal lette told- og markedsovervågningsmyndighedernes gennemførelse af retningslinjerne. De vil også give toldmyndighederne mulighed for at få et overblik over markedsovervågningsmålsætningerne og -opbygningen på nationalt plan og EU-plan, navnlig med hensyn til behandlingen af SMV'er.

Foranstaltning 18: At forbedre effektiviteten af sikkerheds- og regelefterlevelseskontrollen ved grænserne

I forbindelse med Kommissionens ekspertgruppe vedrørende "Told 2013" vil der fortsat blive givet støtte til koordinering, fælles aktiviteter, godt samarbejde og udveksling af oplysninger med henblik på at øge effektiviteten af sikkerheds- og regelefterlevelseskontrollen ved grænserne. Dette vil med færre ressourcer sikre bedre resultater. Det vil også bidrage til at sikre en konsekvent og effektiv gennemførelse og håndhævelse af EU-bestemmelserne.

Foranstaltning 19: Kortlægning af forskelle i forbindelse med sikkerheds- og regelefterlevels kontrol af produkter, der føres ind i Unionen

Tilrettelæggelsen af og den tekniske støtte til produksikkerheds- og regelefterlevelseskontrollen på indgangsstederne i Unionen varierer muligvis, bl.a. som følge af forskelle i importmængder og -typer. Kommissionen vil kontrollere og kortlægge situationen.

5.2. En fælles risikotilgang til toldkontrol inden for produksikkerhed og regelefterlevelse

Passende risikostyring er en forudsætning for effektiv importkontrol. Dette er blevet understreget i Kommissionens meddelelse om toldrisikostyring og sikkerhed i forsyningskæden¹², som også omfatter aspekter vedrørende kontrol af produksikkerheds- og regelefterlevelseskra.

Told- og markedsovervågningsmyndighederne vil arbejde tættere sammen med henblik på at udvikle fælles risikokriterier og specifikke risikoprofiler og identificere, hvor og hvordan der kan opnås oplysninger, som sætter toldmyndighederne i stand til at fokusere på de forsendelser, der indebærer en sikkerhedsrisiko.

Foranstaltning 20: Udvikling af en fælles risikotilgang til toldkontrol inden for produksikkerhed og regelefterlevelse

Kommissionen vil sammen med medlemsstaterne etablere en fælles tilgang til risikostyring på importstedet.

6. KONKLUSIONER OG NÆSTE SKRIDT

Ud over fastsættelsen af prioriteter for de kommende tre år er Kommissionen allerede i færd med at overveje de skridt, der skal tages efter 2015. Det indre marked og markedsovervågningen skal justeres og dynamiseres for at opfylde målene i Europa 2020-

¹² COM(2012) 793 final.

strategien, hvori der er opstillet målsætninger for de næste 10 år. Markedsovervågning bidrager til opfyldelsen af målsætningerne om beskyttelse af sundhed og sikkerhed og om fjernelse af illoyal konkurrence.

Ved udgangen af 2015 vil Kommissionen undersøge behovet for at iværksætte en ny flerårig markedsovervågningsplan, der kan hente inspiration fra og drage fordel af de erfaringer, som er opnået i gennemførelsen af EU-programmerne om forbrugere og told. Kommissionen vil også høre alle berørte parter om de næste skridt, der skal tages.

Borgere og virksomheder vil ikke være i stand til at høste det fulde udbytte af EU-bestemmelserne om industri- og forbrugerprodukter ved gennemførelsen af denne flerårige handlingsplan alene. Denne handlingsprogram er blot den første i en række af bestræbelser, der gøres for at styrke markedsovervågningen i EU. Men denne plan er et vigtigt skridt i den rigtige retning til EU-markedsovervågningen.

Derfor vil Kommissionen:

- opfordre Europa-Parlamentet, Rådet og Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg til at støtte denne plan
- samarbejde med medlemsstaterne og interessenter for at fremme en hurtig gennemførelse af planen
- opfordre alle relevante nationale myndigheder, herunder toldmyndighederne og interessenter, til at sikre, at handlingsplanen gennemføres til tiden.